

9. Leerlijnen verplichte BA-vakken 2019-2020

De leerlijn *encyclopedische theologie* (kennis) bestaat uit: Bijbelse theologie (BT), Kerkhistorische theologie (HT), Systematische theologie (ST) en Praktische theologie (PT). Het nieuwe curriculum (waarmee in 2019-2020 wordt gestart) is zodanig vormgegeven dat de theologische disciplines allen op de daarvoor meest geëigende plek in het curriculum aan bod komen. Er is sprake van een zekere opbouw: het gewicht verschuift geleidelijk van het accent op de voorbereidende vakken en de talen naar een accent op BT en PT in het tweede studiejaar, waarna in het derde studiejaar een min of meer gelijke verdeling over de vier disciplines (BT, HT, ST, PT) zichtbaar is. In de master komen alle disciplines aan bod, met het hoofdaccent op ST en PT en kiezen de studenten één afstudeerdiscipline. Deze leerlijn sluit aan bij Ba-eindoelen 2a, 3b en 4a (A-jaar) resp. 3 en 4 (B- en C-jaar).

De leerlijn *academische vaardigheden* (vaardigheden) bevat de vaardigheden: Onderzoeken, Kritisch analyseren en synthetiseren (conceptueel denken), Schrijven, Mondeling presenteren, Discussiëren en argumenteren, Samenwerken. Deze leerlijn sluit aan bij Ba-eindoelen 2b, 3a, 5a en 5b (A-jaar) resp. 1, 2 en 6 (B- en C-jaar).

De derde leerlijn gaat over de *student in relatie...* (attitude) tot God (Geestelijke instelling), tot zichzelf en de naaste (Psychosociale attitude), tot de (toekomstige) werkomgeving (Praktische vaardigheden). Deze leerlijn sluit aan bij Ba-eindoelen 1, 4b, 4c, 6a, 6b, 7a, 7b en 8 (A-jaar) resp. 5, 7 en 8 (B- en C-jaar).

De leerlijnen 'academische vaardigheden' en 'student in relatie...' zijn per onderdeel uitgesplitst in 3 niveaus, zie onderstaande tabel. Over het algemeen geldt niveau 1 voor het A-jaar, niveau 2 voor het B-/C-jaar en niveau 3 voor de master.

Academische vaardigheden		
Onderzoeken	1	Kan doelgericht informatie en publicaties zoeken, de zoekstrategie zonodig aanpassen, en de aanpak en resultaten systematisch vastleggen. Kan onder begeleiding een nauwkeurige en onderzoekbare probleemstelling formuleren en een daarbij passend eenvoudig onderzoek opzetten, uitvoeren en verslaan.
	2	Kan kritisch en beredeneerd selecteren welke informatie en publicaties bruikbaar zijn gegeven het doel en deze selectie beschrijven en verantwoorden. Kan door anderen uitgevoerde onderzoeken en overzichten van onderzoeken over een bepaald onderwerp kritisch lezen en bediscussiëren. Kan het onderscheid tussen diverse vormen van fundamenteel en praktijkgericht onderzoek adequaat hanteren.
	3	Kan beoordelen en beslissen wanneer voldoende informatie en publicaties beschikbaar zijn gegeven het doel, en de resultaten evalueren (waaronder ook de beperkingen aangeven) in relatie tot de randvoorwaarden zoals tijd, budget en toegankelijkheid van bronnen. Kan publicaties op hoog wetenschappelijk niveau over een theologisch onderwerp kritisch lezen, incl. de relaties tussen theorie, onderzoek, empirie en praktijk. Kan zelfstandig een relevante probleemstelling ontwikkelen en een daarbij passend onderzoek opzetten, uitvoeren en verslaan.
Kritisch analyseren en synthetiseren	1	Kan in een tekst/informatie onderdelen herkennen en aan elkaar relateren, onderscheid maken tussen hoofd- en bijzaken en tussen feiten en meningen, inconsistenties en cirkelredeneringen opmerken, getrokken conclusies beoordelen, en overeenkomsten en verschillen met andere teksten aangeven. Kan meerdere ingrediënten samenvatten en combineren in een eenvoudig ontwerp (bijv. van een analyse, standpunt, model of plan) of schets (bijv. van een situatie of advies).
	2	Kan de gelaagdheid van informatie onderkennen (niveaus van abstractie, argumentatie, e.d.), en signaleren waar sprake is van eenzijdigheid, ongenueanceerdheid, vooringenomenheid, verhullend taalgebruik, ongefundeerde beweringen en overgeneralisatie. Kan tegenwerpingen maken en zelf (andere) verbanden leggen en conclusies trekken. Kan uiteenlopende ingrediënten integreren in een redelijk complex en omvangrijk ontwerp en dat ontwerp theoretisch verantwoorden. Kan slecht gedefinieerde problemen structureren. Kan een ontwerp optimaliseren binnen gegeven randvoorwaarden.
	3	Kan aangeven wat een tekst/informatie bijdraagt aan de kennisontwikkeling op het betreffende gebied, wat de beperkingen ervan zijn, en welke aspecten of problemen onopgelost blijven. Kan een aantal, evt. tegenstrijdige, ingrediënten integreren bij de ontwikkeling van een eigen ontwerp, het ontwerpproces en het resultaat theoretisch verantwoorden, de reikwijdte van het resultaat aangeven, en anticiperen op receptie en gebruik van het resultaat door anderen.

Schrijven	1	Kan met behulp van gestructureerde aanwijzingen voor medestudenten en docenten over een niet te moeilijk onderwerp een samenvattende of rapporterende tekst schrijven die voldoet aan de basiseisen van opbouw, alineagebruik, zinsbouw, woordkeus, interpunctie, spelling, en bronvermeldingen.
	2	Kan met weinig aanwijzingen rapporterende teksten schrijven op niveau 1. Kan met beperkte aanwijzingen een analyse van een probleem en een recensie schrijven begrijpelijk voor een geïnteresseerde theoloog, inhoudelijk consistent en evenwichtig, en in een vloeiende stijl.
	3	Kan met weinig aanwijzingen een zelf te ontwikkelen en te documenteren betoog schrijven over een pittig onderwerp, gericht op een specifiek publiek, uitmondend in heldere conclusies.
Mondeling presenteren	1	Kan ondersteund door trefwoorden en/of illustraties goed verstaanbaar een eigen verhaal presenteren met een duidelijke opbouw en binnen de beschikbare tijd.
	2	Kan ondersteund door trefwoorden en/of illustraties en met adequate lichaamstaal en voldoende oogcontact en in een rustig tempo een duidelijke boodschap of centraal thema presenteren.
	3	Kan ondersteund door diverse media presenteren, het publiek boeien en er inhoudelijk bij betrekken, en met het publiek interacteren.
Discussiëren en argumenteren	1	Kan op basis van bewustwording van en inzicht in diverse vormen en aspecten van argumenteren en fases in een debat als individu argumenteren en een debat analyseren.
	2	Kan argumenteren inzetten als middel om te leren, passende standpunten naar voren brengen en standpunten van anderen begrijpen en waarderen, kennis delen en bijdragen aan discussies en aan het argumentatieproces in een groep.
	3	Kan bij een debat de context waarin het debat plaatsvindt betrekken (maatschappelijk, wetenschappelijk, e.d.) en de rol aangeven die deze context speelt.
Samenwerken	1	Kan bij een eenvoudige taakinhoud bijdragen aan het formuleren van gemeenschappelijke doelen, verdelen van taken, en integreren van resultaten, via face-to-face contact bijdragen aan zorgvuldige informatie, overleg, argumentatie en besluitvorming, bijdragen aan een veilig sociaal klimaat, en medeverantwoordelijkheid dragen voor het product. Kan samenwerken met personen met verschillende achtergronden en referentiekaders.
	2	Kan bij minder eenvoudige taakinhoud deelnemen aan meer complexe vormen van samenwerken, ook met externen buiten de groep, waarbij hogere eisen worden gesteld aan de communicatie door inzet van meer media en andere vormen van communicatie zoals groepsdiscussie via e-mail. Kan risico's signaleren en hanteren.
	3	Kan binnen de groep sociale problemen (helpen) oplossen, de groep naar buiten toe vertegenwoordigen, en samenwerken met een externe partij (bijv. opdrachtgever). Kan aankoersen op een in de context optimaal resultaat.
<i>Student in relatie...</i>		
Geestelijke instelling	1	Is vervuld van liefde voor God en Zijn Woord en kan zijn eigen spiritualiteit ontwikkelen.
	2	Is vervuld van liefde voor God en Zijn Woord, kan zijn eigen spiritualiteit ontwikkelen, weet zich dienaar en is zich bewust van zijn voorbeeldpositie.
	3	Is vervuld van liefde voor God en Zijn Woord, kan zijn eigen spiritualiteit ontwikkelen, weet zich dienaar en is zich bewust van zijn voorbeeldpositie, durft geestelijk gezag te dragen en te accepteren en kan op verbindende wijze reflecteren op spiritualiteit van anderen.
Psychosociale attitude	1	Durft authentiek te zijn en kan reflecteren op eigen handelen en zijn.
	2	Durft authentiek en onafhankelijk te zijn, kan reflecteren op eigen handelen en zijn, is pastoraal bewogen, kan eigen grenzen bewaken, is standvastig en flexibel, kan samenwerken vanuit een coöperatieve grondhouding.
	3	Durft authentiek en onafhankelijk te zijn, kan reflecteren op eigen handelen en zijn, is zelfstandig en pastoraal bewogen, kan eigen grenzen bewaken, is standvastig en flexibel, kan samenwerken vanuit een coöperatieve grondhouding, kan omgaan met kritiek en eigen kwetsbaarheid, durft verantwoordelijkheid te nemen en kan (stressbestendig) omgaan met crisissituaties en werkdruk.
Praktische vaardigheden	1	Kan prioriteiten stellen, plannen en gestructureerd werken.
	2	Kan prioriteiten stellen, plannen en gestructureerd werken, beheerst communicatieve vaardigheden en kan spreken in het openbaar.
	3	Kan prioriteiten stellen, plannen en gestructureerd werken, beheerst communicatieve vaardigheden en kan spreken in het openbaar, heeft pedagogische vaardigheden, kan omgaan met conflicten en kan leidinggeven.

10. Collegeverdeling Bachelor

Vakken	Ba-1		Ba-2		Ba-3		Ba-4		Ba-5		Ba-6	
	Blok 1	Blok 2	Blok 3	Blok 4	Blok 1	Blok 2	Blok 3	Blok 4	Blok 1	Blok 2	Blok 3	Blok 4
Integratiecolleges		X				X				X		
Themadagen				X				X				X
Persoonlijke en praktische vorming	1	0,75	0,75	1	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75
Schrijfopdracht A-jaar				X								
Bachelorproef											X	X
Apologetiek											3	
Catechetiek										1,5		0,5
Dogmatiek								2	2	2		4
Ethiek			2				2		2			
Evangelistiek/Missiologie			2		2							
Exegese OT								3				3
Exegese NT							3				3	
Filosofie	2	2										
Godsdienstwetenschap	2											
Grieks	6	4	4	4	4		4					
Hebreeuws		4	4	4	4	2		2				
Hermeneutiek Bijbelse theologie			4									
Hermeneutiek systematische theologie			2									
Homiletiek											2	3
Inleiding Bijbelwetenschap		4										
Inleiding kerkgeschiedenis		2										
Inleiding systematische theologie	2											
Inleiding theologie	2											
Judaïca/Kerk en Israël											2	
Kerkgeschiedenis				4	2	4			2		2	
Keuzevak				2	2			2	2	2		
Liturgiek									2			
Methodologie			0,5							0,5	0,5	
Nederlandse Kerkgeschiedenis							4					
Nieuwe Testament								4	4			
Ontwikkelingspsychologie		2										
Oude Testament						4				4		
Poimeniek						2						
<i>Aantal colleges per week</i>	15	18 ⁷⁵	19 ²⁵	15	14 ⁷⁵	12 ⁷⁵	13 ⁷⁵	13 ⁷⁵	14 ⁷⁵	10 ⁷⁵	13 ²⁵	11 ²⁵

De cijfers in de gearceerde gedeelten duiden op het aantal college-uren per week.

X = colleges gedurende een aantal dagen per collegeblok, volgens een apart rooster, of individuele begeleiding

11. Eindtermen Bachelor A-jaar 2019/2020

	Eindterm De student...
1.	heeft inzicht in de aard van de theologie en de wijze waarop gereformeerde theologie nadenkt over God die zich openbaart, en maakt daarbij de traditie vruchtbaar in de hedendaagse context.
2.	a) beschikt over elementaire kennis van en inzicht in de belangrijkste theologische disciplines, namelijk de Bijbelse theologie, de historische theologie, de systematische theologie, en de praktische theologie; b) herkent de belangrijkste wetenschappelijk-theologische begrippen, theorieën, modellen, methoden en paradigma's.
3.	a) bezit elementaire kennis van en inzicht in aan deze disciplines verbonden niet-theologische vakgebieden, met een accent op de Bijbeltalen; b) heeft het vermogen om met het oog op theologische vragen de mogelijkheden van de inbreng van niet-theologische wetenschappen in hoofdlijnen te overzien.
4.	a) heeft inzicht in de plaats en roeping van de theologie binnen het geheel van de wetenschappen en binnen de kerkelijke en maatschappelijke werkelijkheid; b) beschikt over basale kennis van en inzicht in andere (religieuze) stromingen dan het christendom; c) is in staat om de religieuze en theologische dimensies van maatschappelijke vraagstukken te onderkennen, en deze vanuit theologisch perspectief te evalueren.
5.	a) beheerst de basale academische vaardigheden in het kader van theologische vraagstellingen en vakspecifieke methoden, waaronder het correct gebruiken van bronnen en hulpmiddelen; b) kan onderzoeken en samenwerken; kritisch analyseren, synthetiseren en oordeel vormen; argumenteren en discussiëren; gestructureerd schriftelijk en mondeling rapporteren.
6.	a) beschikt over het vermogen om zijn theologische kennis en vaardigheden op een geïntegreerde wijze en vanuit een gereformeerde levensovertuiging te beoefenen in concrete wetenschappelijke, kerkelijke en maatschappelijke vraagstukken; b) heeft basale kennis van en inzicht in de Bijbelse fundering, de theologische doordenking en de praktisch-contextuele gestalte van het gemeente zijn en kan deze kennis communiceren.
7.	a) heeft het vermogen, de geestelijke instelling en de psychosociale attitude om als theoloog te kunnen werken in kerk en samenleving. b) kan werkzaamheden beoefenen als theologisch geschoold medewerker, pastoraal of kerkelijk werker, missionair of evangelisatiewerker, onderwijsgevende, jeugdwerker.
8.	beschikt over het vermogen tot reflectie op de omgang met zichzelf, met medemensen en met God en de bereidheid om in die omgang te groeien.

12. Schema propedeuse – cohort 2019

European Credit Transfer System

VAK	Bachelor 1 ^e semester		Bachelor 2 ^e semester		Cursusjaar EC
	Blok 1	Blok 2	Blok 3	Blok 4	
Integratiecolleges	-	-	X	-	X
Themadagen	-	-	-	X	X
Persoonlijke en praktische vorming	X	X	X	X	X
Ethiek 1	-	-	2,5	-	2,5
Evangelistiek/Missiologie 1	-	-	2,5	-	2,5
Filosofie 1, 2	2,5	2,5	-	-	5
Godsdienstwetenschap	2,5	-	-	-	2,5
Hermeneutiek Bijbelse theologie	-	-	2,5	-	2,5
Hermeneutiek systematische theologie	-	-	2,5	-	2,5
Keuzevak Grieks 1 , 2 , 3 , 4	5*	2,5*	2,5*	2,5*	12,5
Keuzevak**	-	-	-	2,5	2,5
Hebreeuws 1 , 2 , 3	-	2,5	2,5	2,5	7,5
Inleiding Bijbelwetenschap	-	2,5	-	-	2,5
Inleiding kerkgeschiedenis	-	2,5	-	-	2,5
Inleiding systematische theologie	2,5	-	-	-	2,5
Inleiding theologie	2,5	-	-	-	2,5
Kerkgeschiedenis 1	-	-	-	5	5
Methodologie 1/ Schrijfofdracht A-jaar	-	-	X	2,5	2,5
Ontwikkelingspsychologie	-	2,5	-	-	2,5
TOTAAL	15	15	15	15	60

* Dit vak is verplicht voor hen die in hun vooropleiding geen Grieks hebben gehad.

** [Zie voor een overzicht van de aangeboden keuzevakken pagina 80v aan het einde van de bachelor.](#)

Voor vakken aangeduid met een X staan wel colleges/contacturen gepland, maar worden (nog) geen studiepunten uitgekeerd.

Persoonlijke en praktische vorming

<i>Docent</i>	J.W. van der Zande-de Roo	<i>Vakcode</i>	BaC-PPV
<i>Toetsvorm</i>	Gesprekken, opdrachten, reflectieverslagen en eindpaper	<i>Omvang</i>	2,5 EC aan einde bachelor
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	A-jaar / blok 1 t/m 4
<i>Tentamendata</i>	De student ontvangt een uitnodiging voor de gesprekken via de ELO	<i>Colleges</i>	4 à 6 college-uren per collegeblok volgens apart rooster
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO . In overleg met docent	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

- Leerdoelen** Het verwerven en ontwikkelen van basale persoonlijke inzichten en vaardigheden, met als doel de effectiviteit te ontwikkelen van het persoonlijk handelen van de student.
De student verwerft:
- kennis van en praktijkervaring met studievaardigheden en timemanagement;
  - inzicht in beroepsmogelijkheden en daarbij behorende competenties;
  - kennis van en kunnen omgaan met (eigen) leerstijlen;
  - vaardigheden in het reflecteren op het eerste (persoon) en tweede (handelen) niveau;
  - basale vaardigheden voor het opzetten van een persoonlijk ontwikkelingsplan.
- Eindtermen** 8
- Leerlijnen** Schrijven, discussiëren en argumenteren, geestelijke instelling, psychosociale attitude
- Studielast** Werkcolleges 16 uur
Gesprekken met mentor-hoogleraar (1) en persoonlijk begeleider (2) 2,5 uur
Papers ter voorbereiding van de gesprekken, reflectieverslagen en eindpaper 4,5 uur
- Toetseisen**
- Voorbereiding van en actieve participatie tijdens de colleges en de gesprekken.
  - Reflectieverslagen van de gesprekken met de persoonlijk begeleider.
  - Reflectiepaper over Kopic, Kelly M., *A little book for new theologians: why and how to study theology* (Downers Grove: IVP Academic, 2012), ter voorbereiding op het mentorgesprek.
  - Eindopdracht.
- Aanbevolen literatuur**
- Studievaardigheden**
- Boulay, Doreen du, *Succesvol studeren voor dummies* (Amsterdam: Pearson Addison Wesley, 2010).
  - Essen, T. van & H.C. Schouwenburg, *Overwin je faalangst met de R.E.T.-methode* (Tielt: Lannoo, 2008²).
  - Jensen, S., *Dag vriend! Intiem kapitaal in tijden van Facebook, GeenStijl en WikiLeaks* (Rotterdam: Lemniscaat cop. 2012).
  - Pilot, A., *Studeer effectief* (Groningen: Noordhoff, 2012²).
  - Ploeg, T. van der, *Mind mappen. Slimmer informatie verwerken en onthouden* (Zaltbommel: Thema, 2013).
  - Pol, M., *Nog slimmer! Wegwijzer door efficiënt en effectief studeren* (Amsterdam: University Press, 2010⁴).
  - Tigchelaar, Mark, *Lezen, weten en niet vergeten* (Houten-Antwerpen: Uitgeverij Unieboek Het Spectrum, 2015).
- Persoonlijke ontwikkeling**
- Covey, S.R. e.a., *Prioriteiten. Effectieve keuzes in leven en werk* (Amsterdam/ Antwerpen: Business Contact, 2002⁵ of later).
  - Grit, R. e.a., *Competentiemanagement. Persoonlijk ontwikkelplan* (Groningen/ Houten: Wolters-Noordhoff, 2004²).
  - MacDonald, Gordon, *Breng veerkracht in je leven* (Hoornaar: Gideon 2006).
- Leerstijlen**
- Hendriksen, J., *Cirkelen rond Kolb. Begeleiden van leerprocessen* (Barneveld: Boom/ Nelissen, 2011⁵).
  - <http://www.thesis.nl/kolb>.
  - <http://www.leren.nl/artikelen/2003/leerstijlen.html>.
- Beroepsmogelijkheden**
- Hoek, Jan e.a. (eds.), *Praktijkgericht. Handboek voor de hbo-theoloog* (Zoetermeer: Uitgeverij Boekencentrum, 2010).

Reflecteren

- Groen, M., *Reflecteren: de basis. Op weg naar bewust en bekwaam handelen* (Groningen/Houten: Wolters-Noordhoff, 2006).
- Nijgh, Lida, *Leren reflecteren* (Barneveld: Boom/Nelissen, 2009).

Bijzonderheden [Voor meer informatie over dit onderdeel in de studie zie men OnderwijsOnline, paragraaf 2.5 onder Algemene Informatie 2019/2020.](#)

Filosofie (1 en 2)

Integratiethema De éne God

<i>Docent</i>	Drs. I.D. Haarsma	<i>Vakcode</i>	BaA-Fi1 en BaA-Fi2
<i>Toetsvorm</i>	Twee schriftelijke tentamens	<i>Omvang</i>	2x 2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2x 2 uur	<i>Periode</i>	A-jaar / blok 1 en 2
<i>Tentamendata</i>	25 oktober, herkansing 17 januari (filosofie 1) 24 januari, herkansing 20 maart (filosofie 2)	<i>Colleges</i>	Gedurende 2 collegeblokken 2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

Leerdoelen

De student:

- kan de hoofdlijnen van de geschiedenis van de westerse filosofie beschrijven;
- kan enkele, ook voor de theologie relevante, centrale filosofische begrippen, denkkaders, probleemstellingen en zienswijzen omschrijven en interpreteren;
- heeft basiskennis van enkele christelijke denkers.

Eindtermen

3

Leerlijnen

Kritisch analyseren en synthetiseren

Studielast

Instructie- en hoorcolleges 18 uur
Collegevoorbereiding 62 uur
Zelfstudie 60 uur

Toetseisen

De toetsing bestaat uit twee delen:

1. Deeltoets 1 (blok 1)

- Brink, G. van den, *Oriëntatie in de Filosofie* (Zoetermeer: Boekencentrum, 2000 of later), hfdst. 2 t/m 9, behalve 90-100; 146-161; 330-340. [243 p. cat. 2 en 37 p. leesstof → 49 uur]
- Collegestof. [→ 9 uur]

2. Deeltoets 2 (blok 2)

- Brink, G. van den, *Oriëntatie in de Filosofie* (Zoetermeer: Boekencentrum, 2000 of later), 90-100, 146-161, 330-340. [37 p. cat. 2 → 7 uur]
- Hengstmengel, Bas, *Denken met het hart* (Amsterdam: Buijten & Schipperheijn, 2015), hfdst. 2, 4, 7 t/m 9, 12, 13 en 15. [181 p. cat. 2 en 125 p. leesstof → 48 uur]
- Collegestof [→ 9 uur]

Het eindresultaat voor Filosofie is het gemiddelde van Filosofie 1 en Filosofie 2.

Aanbevolen literatuur

- Woudenberg, R. van, *Gelovend denken. Inleiding tot een christelijke filosofie* (Amsterdam: Buijten & Schipperheijn Motief, 2004).

Godsdienstwetenschap

Integratiethema De éne God

<i>Docent</i>	Drs. B.J. Dikken	<i>Vakcode</i>	BaA-Go
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	A-jaar / blok 1
<i>Tentamendata</i>	1 november, herkansing 31 januari	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO . In overleg met docent	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

<i>Leerdoelen</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Verwerving van algemene kennis en begrip van de grote niet-christelijke godsdiensten, te weten: 'Indigenous Religions' (primaire religieuze systemen of stamreligies in Afrika, Azië en Amerika), jodendom (als complementair op het vak Judaïca), islam, hindoeïsme en boeddhisme. - Dit omvat een kort historisch overzicht, de heilige boeken, de godsdienstige praktijken van alledag, de verschillende stromingen en actuele verschijningsvormen in de huidige tijd. - Persoonlijke kennismaking met de religieuze belevingswereld van een aanhanger van een van deze godsdiensten.
<i>Eindtermen</i>	4b, 5b
<i>Leerlijnen</i>	Onderzoeken (bronnen worden aangereikt), kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, mondeling presenteren, samenwerken
<i>Studielast</i>	<p>Hoorcolleges 6,5 uur Werkcolleges 2,5 uur Collegevoorbereiding 6 uur: het maken van een paper in kleine groepjes (aan de hand van onderzoeksvragen en een literatuurlijst), die op de werkcolleges wordt besproken en gepresenteerd. Verslag van praktische opdracht 3 uur Zelfstudie 52 uur</p>
<i>Toetseisen</i>	<ul style="list-style-type: none"> ◦ Beaver, Robert P., <i>The World's Religions. A Lion Handbook</i> (Oxford: Lion Publishing, 1994²), 170-196 ('Hinduïsme'), 222-244 ('Buddhisme'). [50 p. cat. 2/3 → 8 uur] ◦ Borg, M. ter e.a., <i>Handboek religie in Nederland: perspectief, overzicht, debat</i> (Zoetermeer: Meinema, 2008), hfdst. 8: 'Hindoeïsme' (253-264), hfdst. 9: 'Boeddhisme' (265-281). [26 p. cat. 3 → 4 uur] ◦ Esposito, J.L. e.a., <i>World Religions Today</i> (Oxford: Oxford University Press, 2017⁶), hfdst. 2: 'Indigenous Religions' (35-60), hfdst. 3: 'Judaïsme' (67-123), hfdst. 5: 'Islam' (183-259). [162 p. cat. 2/3 → 27 uur] ◦ Waardenburg, J. e.a., <i>Islam, Norm, Ideaal en Werkelijkheid</i> (Weesp: Het Wereldvenster, 1984¹), hfdst. 2: 'Mohammed' (46-63), hfdst. 3 'Koran' (64-89), hfdst. 16: 'Het recht – recente ontwikkelingen' (292-310). [61 p. cat. 3 → 9 uur] ◦ Collegestof en de papers van de werkcolleges. [→ 4 uur]
<i>Aanbevolen literatuur</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Bowker, J. e.a., <i>The Cambridge Illustrated History of Religions</i> (Cambridge: Cambridge University Press, 2002). - Eliade, M. e.a., <i>The Encyclopedia of Religion</i> (New York: Macmillan, 1987). - Lange, N. de e.a., <i>Modern Judaism: An Oxford Guide</i> (Oxford: Oxford University Press, 2005).

Grieks 1 (keuzevak)

*Dit vak is verplicht voor hen die in hun vooropleiding geen Grieks hebben gehad.

<i>Docent</i>	Dr. J.J. Oosterhuis-den Otter	<i>Vakcode</i>	BaA-G1
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen, een aantal schriftelijke overhoringen	<i>Omvang</i>	5 EC
<i>Tentamenduur</i>	3 uur	<i>Periode</i>	A-jaar / blok 1
<i>Tentamendata</i>	22 oktober, herkansing 9 januari	<i>Colleges</i>	3 x 2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

<i>Leerdoelen</i>	De student maakt zich de grammatica en het vocabulaire van les 1 t/m 12 van <i>Reading Koine Greek</i> eigen en is aan het eind van de periode in staat de betekenis te geven van losse Griekse woorden (kennis), grammaticale vormen te herkennen en te analyseren (inzicht), en een eenvoudige Griekse tekst met behulp van een woordenlijst te vertalen (toepassing).
<i>Eindtermen</i>	3a
<i>Leerlijnen</i>	Praktische vaardigheden
<i>Studielast</i>	Hoorcolleges, werkcolleges, instructiecolleges 27 uur (6 x 4,5 uur in de collegeperiode) Collegevoorbereiding 54 uur Zelfstudie 59 uur

- Toetseisen*
- Tentamen *Reading Koine Greek* les 1 t/m 12 en collegestof.
  - Een aantal schriftelijke overhoringen.
- Verplicht aanschaffen*
- Decker, Rodney J., *Reading Koine Greek, An Introduction and Integrated Workbook* (Grand Rapids: Baker Academic, 2014).
  - Hensels, P.M., *Nieuwtestamentisch Grieks. Een beknopte grammatica* (Bussum: Uitgeverij Coutinho, 2008).
- Aanbevolen literatuur*
- Bauer, W., *Griechisch-deutsches Wörterbuch zu den Schriften des Neuen Testaments und der frühchristlichen Literatur* (Berlin e.a.: de Gruyter, 1988⁶ of later).
  - Murre, J.A., *Lexicon Nieuwe Testament* (Vught: Skandalon, 2016³ of later).
  - Nestle, E. & K. Aland, *Novum Testamentum Graece* (Stuttgart: Deutsche Bibelgesellschaft, 2012²⁸).
  - Nuchelmans, J. e.a., *Kleine Griekse Grammatica* (Pauli Brandii Bibliotheca Graeco-Latina, 18e herziene druk of later).

Inleiding systematische theologie

Integratiethema De éne God

<i>Docent</i>	Dr. C.C. den Hertog	<i>Vakcode</i>	BaA-IST
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	A-jaar / blok 1
<i>Tentamendata</i>	17 oktober, herkansing 23 januari	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

- Leerdoelen*
- De student:
- kan verschillende opvattingen weergeven over de aard en taakstelling van dogmatiek en systematische theologie;
  - is in staat deze opvattingen te vergelijken en te waarderen;
  - kan verschillende methoden van dogmatiek onderscheiden en waarderen;
  - kent de systematisch-theologische posities van sleutelfiguren uit de geschiedenis van de dogmatiek op hoofdlijnen;
  - kan de problematiek van de verhouding van theologie, Schrift en cultuur beschrijven en waarderen;
  - kan verschillende aspecten die in de prolegomena van de theologie ter sprake komen (Bijbel, Jezus, rede, ervaring, wereld, cultuur, traditie, religie) beschrijven;
  - kan een enigermate complexe theologische argumentatie analyseren.
- Eindtermen*
- 1, 2a, 2b, 3b, 4a
- Leerlijnen*
- Kritisch analyseren en synthetiseren
- Studielast*
- Hoorcolleges 9 uur
 Collegevoorbereiding 12 uur
 Zelfstudie 49 uur
 De voorbereiding van de colleges bestaat uit onderdelen van de genoemde literatuur onder 'toetseisen'.
- Toetseisen*
- Berkhof, H., *Inleiding in de studie van de dogmatiek* (Kampen: Kok, 1982). [100 p. cat. 3 → 14 uur]
  - Brink, G. van den & C. van der Kooi, *Christelijke dogmatiek. Een inleiding* (Zoetermeer: Boekencentrum, 2012), 19-112, 152-188. [130 pag. cat. 3 → 18 uur]
  - Genderen, J. van & W.H. Velema, *Beknopte gereformeerde dogmatiek* (Kampen: Kok, 1993²), 17-119, 143-161. [122 p. cat. 2/3 → 20 uur]
  - Muis, J., 'Dogmatiek', in: Willem J. van Asselt e.a. (eds.), *Wat is theologie. Oriëntatie op een discipline* (Zoetermeer: Meinema, 2001), 75-91. [16 pag. cat. 2 → 3 uur]
  - Collegestof. [→ 6 uur]
- Aanbevolen literatuur*
- Bayer, Oswald, *Theologie, Handbuch Systematischer Theologie 1* (Gütersloh: Gütersloher Verlagshaus, 1994).
  - Brink, Gijsbert van den, *Een publieke zaak. Theologie tussen geloof en wetenschap* (Zoetermeer: Meinema, 2004).
  - Ford, David F., *Theology. A very short introduction* (Oxford: UP, 2013²).

- Leonhardt, Rochus, *Grundinformation Dogmatik. Eine Lehr- und Arbeitsbuch für das Studium der Theologie* (Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 2001).
- Sauter, Gerhard, *Zugänge zur Dogmatik. Elemente theologischer Urteilsbildung* (Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1998).

Inleiding theologie

Integratiethema De éne God

Docent	Dr. C.C. den Hertog	Vakcode	BaA-IT
Toetsvorm	Schriftelijk tentamen	Omvang	2,5 EC
Tentamenduur	2 uur	Periode	A-jaar / blok 1
Tentamendata	7 november, herkansing 16 januari	Colleges	2 college-uren per week
Inleveren opdracht(en)	N.v.t.	Instapeis	N.v.t.

Leerdoelen De student:

- heeft kennis van verschillende visies op theologie als wetenschap en de encyclopedische implicaties daarvan;
- heeft een basale kennis van de verschillende theologische disciplines en de belangrijkste theologische thema's;
- kan op een basaal niveau beredeneerde keuzes maken inzake de eigen theologische voorkeuren.

Oorsprong en inhoud van de verschillende theologische disciplines worden uiteengezet. Teksten van belangrijke theologen worden gelezen.

Eindtermen 1, 2a, 2b, 3a, 3b, 4a t/m 4c

Leerlijnen Kritisch analyseren en synthetiseren

Studielast Hoorcolleges 9 uur
Zelfstudie 61 uur

Toetseisen

- Brink, G. van den, *Een publieke zaak. Theologie tussen geloof en wetenschap* (Zoetermeer: Boekencentrum, 2004), 13-221; 260-281. [229 p. cat. 3 → 33 uur]
- Ford, David F., *Theology. A Very Short Introduction*, 2nd ed. (Oxford: UP, 2013), 3-176. [173 p. cat. 3 → 25 uur]
- Collegestof [→ 3 uur]

Aanbevolen literatuur

- Adriaanse, H.J. e.a., *Het verschijnsel theologie. Over de wetenschappelijke status van de theologie* (Meppel: Boom, 1987).
- Adriaanse, H.J. (ed.), *Tweestromenland. Over wijsgerige en belijdende theologie* (Leuven: Peeters, 2001).
- Barth, Karl, *Einführung in die evangelische Theologie* (Zürich, 1985³) (= *Wat is evangelische theologie? De zwanenzang van Karl Barth* (Kampen: Kok, 1999)).
- Ebeling, G., *Studium der Theologie. Eine enzyklopädische Orientierung* (Tübingen: Mohr, 1975).
- Kuitert, H.M., *Filosofie van de theologie* (Leiden: Martinus Nijhoff, 1988).
- Kuyper, A., *Encyclopaedie der Heilige Godgeleerdheid* (Amsterdam: J.A. Wormser, 1908²) (3 delen).
- Pannenberg, W., *Wissenschaftstheorie und Theologie* (Frankfurt a.M.: Suhrkamp, 1973).

Grieks 2 (keuzevak)

*Dit vak is verplicht voor hen die in hun vooropleiding geen Grieks hebben gehad.

Docent	Dr. J.J. Oosterhuis-den Otter	Vakcode	BaA-G2
Toetsvorm	Schriftelijk tentamen	Omvang	2,5 EC
Tentamenduur	3 uur	Periode	A-jaar / blok 2
Tentamendata	13 januari, herkansing 23 maart	Colleges	2 x 2 college-uren per week
Inleveren opdracht(en)	N.v.t.	Instapeis	Colleges Grieks 1 gevolgd

<i>Leerdoelen</i>	De student maakt zich de grammatica, het vocabulaire en de stamtijden van les 13 t/m 20 van <i>Reading Koine Greek</i> eigen en is aan het eind van de periode in staat de betekenis te geven van losse Griekse woorden (kennis), grammaticale vormen te herkennen en te analyseren (inzicht), syntactische regels uit te leggen (kennis), syntactische verschijnselen te herkennen en te analyseren (inzicht), en een eenvoudige Griekse tekst met behulp van een woordenlijst te vertalen (toepassing).
<i>Eindtermen</i>	3a
<i>Leerlijnen</i>	Praktische vaardigheden
<i>Studielast</i>	Hoorcolleges, werkcolleges, instructiecolleges 18 uur Collegevoorbereiding 24 uur Zelfstudie 28 uur
<i>Toetseisen</i>	◦ Tentamen: <i>Reading Koine Greek</i> : les 13 t/m 20 en collegestof.
<i>Verplicht aanschaffen</i>	- Zie Grieks 1
<i>Aanbevolen literatuur</i>	- Zie Grieks 1

Hebreeuws 1

<i>Docent</i>	Dr. H. de Waard	<i>Vakcode</i>	BaA-He1 (2,5)
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	A-jaar / blok 2
<i>Tentamendata</i>	30 januari, herkansing 7 april	<i>Colleges</i>	4 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

<i>Leerdoelen</i>	De student: <ul style="list-style-type: none"> - heeft basale kennis van de schrift- en klankleer van het Bijbels Hebreeuws; - heeft basale kennis van de vormleer van het Bijbels Hebreeuws, betreffende het naamwoord (incl. suffixpronomina), het lidwoord, voorzetsels en voornaamwoorden; - heeft (zeer) basale kennis van de syntaxis van het Bijbels Hebreeuws, voornamelijk betreffende de bijvoeglijke bepaling, de status constructus-verbinding, de trappen van vergelijking en de vorming van non-verbale zinnen; - heeft zeer basale kennis van de vocabulaire van het Bijbels Hebreeuws (partikels en naamwoorden); - kan het Hebreeuwse kwadraatschrift lezen, voorlezen, schrijven en transcriberen (incl. Masoretische vocalisatie); - kan woordsoorten herkennen en benoemen; - kan verbogen vormen herkennen en determineren; - kan eenvoudige non-verbale Hebreeuwse zinnen analyseren en in het Nederlands vertalen.
<i>Eindtermen</i>	3a
<i>Leerlijnen</i>	Praktische vaardigheden
<i>Studielast</i>	Hoor-, werk- en instructiecolleges 18 uur Collegevoorbereiding 33 uur (11 x 3 uur) Zelfstudie 19 uur
<i>Toetseisen</i>	◦ Baasten, M.F.J. & W.Th. van Peursen, <i>Leerboek van het Bijbels Hebreeuws, gebaseerd op J.P. Lettinga's Hulpboek bij de grammatica van het Bijbels Hebreeuws</i> (Leiden: Brill, 2012), les 1 t/m 19. ◦ Lettinga, J.P., <i>Grammatica van het Bijbels Hebreeuws</i> , twaalfde, herziene editie door M.F.J. Baasten en W.Th. van Peursen (Leiden: Brill, 2012). ◦ Woordenlijst Hebreeuws-Nederlands, sectie 1-3.

Inleiding Bijbelwetenschap: Bijbel in context

<i>Docent</i>	Prof. dr. H.G.L. Peels en dr. M.C. Mulder	<i>Vakcode</i>	BaA-IBw
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	A-jaar / blok 2
<i>Tentamendata</i>	7 januari, herkansing 3 april	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week OT 2 college-uren per week NT
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

Leerdoelen De student:

- verwerft initiële kennis van de context/*Umwelt* van de Bijbel, van zowel de oudtestamentische als de nieuwtestamentische periode;
- kan basale gegevens inzake instellingen en gewoonten in de tijd van de Bijbel reproduceren;
- is in staat om Bijbelse gegevens te plaatsen in de eigen oud-oosterse c.q. Joods-Hellenistische context;
- leert het belang van de archeologie voor de uitleg van de Bijbel kennen;
- kent de middelen voor het verkrijgen van nadere informatie op genoemde terreinen en weet deze te hanteren.

Eindtermen 1, 2a, 3a, 5a, 5b

Leerlijnen Kritisch analyseren en synthetiseren, discussiëren en argumenteren, praktische vaardigheden

Studielast Hoor-/werkcolleges over 'de wereld van het OT': 9 uur
Hoor-/werkcolleges over 'de wereld van het NT': 9 uur
Zelfstudie: schriftelijk tentamen: 52 uur (26 uur OT en 26 uur NT)

Toetseisen *Literatuurtentamen*

Deel OT

- Borowski, O., *Daily Life in Biblical Times* (Atlanta: SBL, 2003), 13-106. [85 p. cat. 2/3 → 12 uur]
- Roubos, K., 'Bijbelse instellingen', in: *Bijbels Handboek I* (Kampen: Kok, 1981 of latere druk), 471-520. [50 p. cat. 1/2 → 14 uur]

Deel NT

- Aalders, G.D.J. Hwzn, 'De Hellenistische wereld', in: *Bijbels Handboek Iib* (Kampen: Kok, 1983 of latere druk), 90-116. [25 p. cat. 2 → 5 uur]
- Green, Joel B. & L.M. McDonald (eds.), *The World of the New Testament. Cultural, Social and Historical Contexts* (Grand Rapids: Baker, 2013), hfdst. 1, 2, 8, 9, 11, 14, 18, 26, 36, 38. [110 p. cat. 2 → 21 uur]
- Collegestof.

Aanbevolen literatuur

- Achtemeier, P.J. e.a. (eds.), *Introducing the New Testament. Its Literature and Theology* (Grand Rapids: Eerdmans, 2001), 1-51.
- Claussen, C. & J. Frey (eds.), *Jesus und die Archäologie Galiläas. Biblisch Theologische Studien 87* (Neukirchen-Vluyn: Neukirchener, 2008).
- DeSilva, D.A., *An Introduction to the New Testament. Context, Methods & Ministry Formation* (Downers Grove: InterVarsity, 2004).
- Dever, W.G., *What Did the Biblical Writers Know and When Did They Know It? What Archeology Can Tell Us about the Reality of Ancient Israel* (Grand Rapids: Eerdmans, 2001).
- Hoffmeier, J.K., *De archeologie van de Bijbel* (Amsterdam: Ark Media, 2009).
- King, Ph.J. & Lawrence E. Stager, *Life in Biblical Israel* (Library of Ancient Israel; Louisville: Westminster John Knox Press, 2001).
- Kollmann, B., *Einführung in die Neutestamentliche Zeitgeschichte* (Darmstadt: Wissenschaftliche Buchgesellschaft, 2006).
- Malina, B.J., *The New Testament World. Insights from Cultural Anthropology* (Louisville: John Knox Press, 2001).
- Pilch, J.J., *A Cultural Handbook to the Bible* (Grand Rapids: Eerdmans, 2012).
- Vaux, R. de, *Hoe het oude Israël leefde. De instellingen van het Oude Testament* (Roermond: Romen, 1973).

Bijzonderheden Dit vak wordt verdeeld tussen de docent OT (6 blokken) en de docent NT (6 blokken). Het tentamen wordt door beiden beoordeeld. Het eindcijfer voor het tentamen Bijbel in context bestaat uit het gemiddelde tussen het behaalde cijfer voor het deel OT en dat voor het deel NT. Voor elk van de beide onderdelen dient een voldoende gehaald te worden (5,5 en hoger), anders is herkansing nodig.

Inleiding kerkgeschiedenis

<i>Docent</i>	Drs. C.Th. Boerke	<i>Vakcode</i>	BaA-IK
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	A-jaar / blok 2
<i>Tentamendata</i>	20 januari, herkansing 30 maart	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

Leerdoelen Een kennismaking met de belangrijkste personen, thema's en gebeurtenissen uit de kerk- en theologieggeschiedenis. In de hoor- en werkcolleges wordt een overzicht gegeven van de kerkgeschiedenis van 0-2000. De student heeft na afronding van het vak kennis van de belangrijkste momenten uit de kerkgeschiedenis, inzicht in welke theologische onderwerpen de eeuwen door een belangrijke rol hebben gespeeld, en een breed overzicht over de geschiedenis van de kerk in het algemeen en die van West-Europa in het bijzonder.

Eindtermen 2a, 2b, 5a

Leerlijnen Kritisch analyseren en synthetiseren, discussiëren en argumenteren

Studielast Hoor- en werkcolleges waarin een overzicht gegeven wordt van de kerkgeschiedenis van 0-2000.
Hoorcolleges 6 uur
Werkcolleges 3 uur
Vorbereiding collegeopdracht 3 uur
Zelfstudie 58 uur

Toetseisen

- McGrath, A.E., *Historical Theology: An Introduction to the History of Christian Thought* (Oxford: Wiley-Blackwell, 2013²). [280 p. cat. 2 → 54 uur].
- Collegestof. [→ 4 uur]

Aanbevolen literatuur

- Akker, Nico van den & Peter Nissen, *Wegen en dwarswegen. Tweeduizend jaar christendom in hoofdlijnen* (Amsterdam: Boom, 2009⁴ of eerdere druk).
- MacCulloch, D., *De geschiedenis van het Christendom* (Houten: Spectrum, 2009).

Ontwikkelingspsychologie

<i>Docent</i>	Drs. A. Heystek	<i>Vakcode</i>	BaA-OP
<i>Toetsvorm</i>	Werkstuk	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	A-jaar / blok 2
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO . Laatste dag blok 2, herkansing uiterlijk 18 april	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

Leerdoelen De student beschikt over voldoende zelfkennis en empathisch vermogen in de omgang met de medemens en is in staat de inbreng van de ontwikkelingspsychologie in praktisch-theologische vragen in hoofdlijn te overzien. De student heeft kennis van en inzicht in:

- de theorie van de ontwikkelingspsychologie, in het bijzonder over nature en nurture;
- de hoofdthema's in de ontwikkeling van het jonge kind met een accent op de gehechtheidstheorie;
- de ontwikkeling van het oudere kind met een accent op rolneming;
- de ontwikkeling van de adolescent met biologische achtergronden, de identiteitsontwikkeling van Erikson en Marcia;
- een fasetheorie over de levensloop van de volwassen en oudere mens.

<i>Eindtermen</i>	7a en 8
<i>Leerlijnen</i>	Schrijven, psychosociale attitude
<i>Studielast</i>	Hoorcolleges 9 uur Zelfstudie 36 uur Werkstuk 25 uur
<i>Toetseisen</i>	<ul style="list-style-type: none"> ◦ Actieve participatie in hoorcolleges. ◦ Zelfstudie (maken werkstuk). ◦ Lezen boek ontwikkelingspsychologie: Slot, Wim & Marcel van Aken (eds.), <i>Psychologie van de adolescentie. Basisboek</i> (Amersfoort: ThiemeMeulenhoff, 2013), 1-249. [250 p. cat. 3 → 36 uur]
<i>Aanbevolen literatuur</i>	- Mönks, F.J. & A.M.P. Knoers, <i>Ontwikkelingspsychologie. Inleiding tot de verschillende deelgebieden</i> (Assen: Van Gorcum, 2009 ¹³).

Ethiek 1

Integratiethema De weerbarstige Bijbel

<i>Docent</i>	Dr. D.J. Steensma	<i>Vakcode</i>	BaA-Eth1
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	A-jaar / blok 3
<i>Tentamendata</i>	27 maart, herkansing 18 juni	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

Leerdoelen Verwerven van kennis van en inzicht in ethiek, christelijke ethiek, het eigene van christelijk-theologische ethiek, en haar plaats tussen andere vormen van morele bezinning, de verhouding tussen dogmatiek en ethiek, en enkele kernbegrippen uit de morele bezinning.

Eindtermen 1 t/m 4

Leerlijnen Kritisch analyseren en synthetiseren

Studielast Hoor-/werkcolleges 9 uur
Zelfstudie 61 uur

Toetseisen

- Douma, J., *Grondslagen*. Christelijke ethiek 1 (Kampen: Kok, 1999). [299 p. cat. 2 → 58 uur]
- Collegedictaat. [→ 3 uur]

Aanbevolen literatuur

- Honecker, Martin, *Einführung in die Theologische Ethik. Grundlagen und Grundbegriffe* (Berlin: De Gruyter, 1990).
- Keeling, Michael, *The Foundations of Christian Ethics* (Edinburgh: T&T Clark, 1990¹/1994²).
- Kress, Hartmut, 'Theologische Ethik', in: Hartmut Kress & Karl Fritz Daiber, *Theologische Ethik–Pastoralsoziologie. Grundkurs Theologie VII* (Stuttgart: Kohlhammer, 1996).

Evangelistiek/Missiologie 1

Integratiethema De weerbarstige Bijbel

Kennismaking met de missio Dei

<i>Docent</i>	Drs. J. van 't Spijker	<i>Vakcode</i>	BaA-EM1
<i>Toetsvorm</i>	Voorbereiding en presentatie reflectieverslag, werkverslag 'intercultureel Bijbellezen', en beknopt schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	1,5 uur	<i>Periode</i>	A-jaar / blok 3
<i>Tentamendata</i>	9 april, herkansing 2 juli	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

<i>Leerdoelen</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Het leren benoemen, beschrijven, onderscheiden, samenvatten, interpreteren, waarderen en evalueren van de hoofdlijnen van de Bijbelse fundering in relatie tot een eerste verkennende theologische doordenking van zending en evangelisatie. - Het leren onderscheiden, interpreteren, waarderen en evalueren van de interpretatie van de Bijbel vanuit verschillende culturele achtergronden. - Het leren kennen en beschrijven van de hoofdlijn van de geschiedenis van de zending en de evangelisatie.
<i>Eindtermen</i>	1, 4a t/m 4c, 5b, 6a, 7a, 7b, 8
<i>Leerlijnen</i>	Kritisch analyseren en synthetiseren, mondeling presenteren, discussiëren en argumenteren, geestelijke instelling
<i>Studielast</i>	Colleges 9 uur Opdrachten 18 uur Zelfstudie 43 uur
<i>Toetseisen</i>	<p>De toetsing bestaat uit 3 elementen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. een in groepsverband voor te bereiden reflectieverslag, en presentatie daarvan, n.a.v.: Goheen, Michael W. (ed.), <i>Reading the Bible Missionally</i> (Grand Rapids: Eerdmans, 2016), 28-44, 107-123, en 175-193. [54 p. cat. 2/3 → totaal inclusief gezamenlijke verwerking 12 uur] 2. Een werkverslag van een lees oefening 'intercultureel Bijbellezen'. [6 uur] 3. Daarnaast wordt een tentamen afgenomen over de volgende literatuur: <ul style="list-style-type: none"> ◦ Collegestof. [→ 2 uur] ◦ Goheen, Michael W. (ed.), <i>Reading the Bible Missionally</i> (Grand Rapids: Eerdmans, 2016), 3-27, 263-281 en 285-298. [57 p. cat. 2/3 → 8 uur] ◦ Goheen, Michael W., <i>Introducing Christian Mission Today. Scripture, History and Issues</i> (Downers Grove: IVP, 2014), 115-186. [170 p. cat. 2 → 33 uur]
<i>Aanbevolen literatuur</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Bavinck, J.H., <i>Inleiding in de Zendingwetenschap</i> (Kampen: Kok, 1954). - Doleweerd, J.H. van e.a., <i>Gij zult mijn getuigen zijn. Zending in bijbels perspectief</i> (Houten: Den Hertog, 2006). - Goheen, M.W., <i>Introducing Christian Mission Today. Scripture, History and Issues</i> (Downers Grove: IVP, 2014). - Köstenberger, Andreas J. & Peter T. O'Brien, <i>Salvation to the Ends of the Earth. A biblical theology of mission</i> (Downers Grove: IVP 2001). - Moreau, A.S. e.a., <i>Introducing World Missions. A Biblical, Historical and Practical Survey</i> (Grand Rapids: Baker Academic, 2004). - Ott, C. e.a., <i>Encountering Theology of Mission. Biblical Foundations, Historical Developments and Contemporary Issues</i> (Grand Rapids: Baker Academic, 2010). - Sunquist, Scott W., <i>Understanding Christian Mission. Participation in Suffering and Glory</i> (Grand Rapids: Baker Academic, 2013). - Terry, John Mark & Robert L. Gallagher, <i>Encountering the History of Missions. From the Early Church to Today</i> (Grand Rapids: Baker Academic, 2017). - Versteeg, J.P. e.a., <i>Gij die eertijds verre waart... Een overzicht van de geschiedenis en taken van de zending</i> (Utrecht: De Banier, 1978). - Versteeg, J.P., 'Opdracht in viervoud', in: W.J. Bouw (ed.), <i>Evangelisatie. Wat verstaan we er onder?</i> (Kampen: Kok, 1981). - Verkuyl, J., <i>Inleiding in de nieuwere zendingwetenschap</i> (Kampen: Kok, 1975). - Verkuyl, J., <i>Inleiding in de evangelistiek</i> (Kampen: Kok, 1978). - Verkuyl, J., <i>Zijn alle godsdiensten gelijk?</i> (Kampen: kok, 1984 of later).

Grieks 3 (keuzevak)

*Dit vak is verplicht voor hen die in hun vooropleiding geen Grieks hebben gehad.

<i>Docent</i>	Dr. J.J. Oosterhuis-den Otter	<i>Vakcode</i>	BaA-G3 (2,5)
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	3 uur	<i>Periode</i>	A-jaar / blok 3
<i>Tentamendata</i>	31 maart, herkansing 16 juni	<i>Colleges</i>	2 x 2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	Colleges Grieks <u>1</u> en <u>2</u> gevolgd

<i>Leerdoelen</i>	De student maakt zich de grammatica, het vocabulaire en de stamtijden van les 21 t/m 27 van <i>Reading Koine Greek</i> eigen en is aan het eind van de periode in staat de betekenis te geven van losse Griekse woorden (kennis), grammaticale vormen te herkennen en te analyseren (inzicht), syntactische regels uit te leggen (kennis), syntactische verschijnselen te herkennen en te analyseren (inzicht), en een ongeziene Griekse tekst met behulp van een woordenlijst te vertalen (toepassing).
<i>Eindtermen</i>	3a
<i>Leerlijnen</i>	Praktische vaardigheden
<i>Studielast</i>	Hoorcolleges, werkcolleges en instructiecolleges 18 uur Collegevoorbereiding 24 uur Zelfstudie 28 uur
<i>Toetseisen</i>	◦ Tentamen: <i>Reading Koine Greek</i> les 21 t/m les 27 en collegestof.
<i>Verplicht aanschaffen</i>	- Zie Grieks 1
<i>Aanbevolen literatuur</i>	- Zie Grieks 1

Hebreeuws 2

<i>Docent</i>	Dr. H. de Waard	<i>Vakcode</i>	BaA-He2
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	A-jaar / blok 3
<i>Tentamendata</i>	19 maart, herkansing 25 juni	<i>Colleges</i>	4 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	Colleges Hebreeuws 1

<i>Leerdoelen</i>	De student: <ul style="list-style-type: none"> - onderhoudt de bij Hebreeuws 1 verworven kennis en vaardigheden; - heeft basale kennis van de vormleer van het Bijbels Hebreeuws, betreffende het sterke werkwoord, partikels (incl. suffixpronomina) en segolaten; - breidt zijn kennis van de vocabulaire van het Bijbels Hebreeuws uit (naamwoorden); - kan vervoegde vormen van het sterke werkwoord herkennen en determineren; - kan eenvoudige Hebreeuwse zinnen analyseren en in het Nederlands vertalen.
<i>Eindtermen</i>	3a
<i>Leerlijnen</i>	Praktische vaardigheden
<i>Studielast</i>	Hoor-, werk- en instructiecolleges 18 uur Collegevoorbereiding 33 uur (11 x 3 uur) Zelfstudie 19 uur
<i>Toetseisen</i>	◦ Baasten, M.F.J. & W.Th. van Peursen, <i>Leerboek van het Bijbels Hebreeuws, gebaseerd op J.P. Lettinga's Hulpboek bij de grammatica van het Bijbels Hebreeuws</i> (Leiden: Brill, 2012), les 1 t/m 30 en 45. ◦ Lettinga, J.P., <i>Grammatica van het Bijbels Hebreeuws</i> , twaalfde, herziene editie door M.F.J. Baasten en W.Th. van Peursen (Leiden: Brill, 2012). ◦ Woordenlijst Hebreeuws-Nederlands, sectie 1-5 en 7.

Hermeneutiek Bijbelse theologie

Integratiethema De weerbarstige Bijbel

<i>Docent</i>	Prof. dr. H.G.L. Peels en dr. M.C. Mulder	<i>Vakcode</i>	BaA-HBT
<i>Toetsvorm</i>	Essay (deel OT) Schriftelijk tentamen (deel NT)	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	A-jaar / blok 3
<i>Tentamendata</i>	24 maart, herkansing 22 juni	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week OT 2 college-uren per week NT
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO . Laatste dag tentamenperiode blok 3	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

<i>Leerdoelen</i>	De student: <ul style="list-style-type: none"> - geeft blijk van inzicht in de wijze waarop vooronderstellingen een rol spelen bij de uitleg van de Schrift en het verstaan van de boodschap van de Schrift; - is in staat om de uitgangspunten van een gereformeerde Bijbelse hermeneutiek te verwoorden; - verwerft kennis van het principe van canonisering (het Woord Gods-karakter van het OT) en weet literaire genres in het OT te onderscheiden; - maakt kennis met de wijze waarop het OT geciteerd wordt in het NT, verwerft inzicht in verschillende visies op de functie van citaten in het NT en leert deze op waarde te schatten voor de eigen hermeneutische keuzes.
<i>Eindtermen</i>	1, 2a, 2b, 5a, 5b
<i>Leerlijnen</i>	Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, discussiëren en argumenteren, samenwerken, geestelijke instelling, praktische vaardigheden, schrijven
<i>Studielast</i>	Hoor- en werkcolleges 18 uur Collegevoorbereiding 6 uur Zelfstudie: essay 26 uur Literatuurtentamen 20 uur
<i>Toetseisen</i>	<i>Literatuurtentamen</i>

Deel OT

Schrijven kort essay (max. 2.000 wrd.) over de hermeneutiek van een literair genre in het OT: narratief, wet, profetie, poëzie, apocalyptiek, wijsheid. Maak hierbij gebruik van minstens drie handboeken, ter keuze:

- Brongers, H.A., 'De literatuur van het Oude Testament', in: M.J. Mulder e.a. (eds.), *Bijbels Handboek IIB* (Kampen: Kok, 1983 of latere druk).
- Fokkelman, Jan & Wim Weren, *De Bijbel Literair. Opbouw en gedachtegang van de bijbelse geschriften en hun onderlinge relaties* (Zoetermeer: Meinema, 2003).
- Klein, W.W. e.a., *Introduction to Biblical Interpretation* (Dallas: Word Publishing, 2004).
- Osborne, G.R., *The Hermeneutical Spiral. A Comprehensive Introduction to Biblical Interpretation* (Downers Grove: Intervarsity Press, 2006²).
- Silva, M. (ed.), *Foundations of Contemporary Interpretation* (Grand Rapids: Zondervan, 1996) (deel van T. Longman).
- Vriezen, Th.C. & A.S. van der Woude, *Oud-Israëlitische en vroegjoodse literatuur* (Kampen: Kok, 2000¹⁰).

[→ 26 uur]

Deel NT

- Green, J.B. (ed.), *Hearing the New Testament. Strategies for Interpretation* (Second Edition) (Grand Rapids: Eerdmans, 2010), hfdst. 1, 4, 7, 13. [79 p. cat. 1/2 → 20 uur]

Aanbevolen literatuur

- Bartholomew, C.G., *Introducing Biblical Hermeneutics. A Comprehensive Framework for Hearing God in Scripture* (Grand Rapids: Baker, 2015).
- Bock, D.L. & B.M. Fanning (eds.), *Interpreting New Testament Text. Introduction to the Art and Science of Exegesis* (Wheaton: Crossway, 2006).
- Goldsworthy, G., *Gospel-Centred Hermeneutics. Foundations and principles of Evangelical Biblical Interpretation* (Nottingham: InterVarsity, 2010).
- Houtman, C., *De Schrift wordt geschreven. Op zoek naar een christelijke hermeneutiek van het Oude Testament* (Zoetermeer: Meinema, 2006).
- Oeming, M., *Biblische Hermeneutik. Eine Einführung* (Darmstadt: Wissenschaftliche Buchgesellschaft, 2007²).
- Zwiep, Arie, *Tussen tekst en lezer: een historische inleiding in de bijbelse hermeneutiek* (2 delen) (Amsterdam, VU University Press, 2009-2013).

Bijzonderheden Dit vak bestaat uit een deel OT (6 blokuren; door prof. dr. H.G.L. Peels) en een deel NT (6 blokuren; door dr. M.C. Mulder). Het eindcijfer van het tentamen is het gemiddelde van het OT-deel en het NT-deel. Een onderdeel moet worden herkanst als men daarvoor lager dan een 5,5 haalt.

Hermeneutiek systematische theologie

Integratiethema De weerbarstige Bijbel

<i>Docent</i>	Prof. dr. A. Huijgen	<i>Vakcode</i>	BaA-HST
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	A-jaar / blok 3
<i>Tentamendata</i>	6 april, herkansing 6 juli	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

<i>Leerdoelen</i>	De student: <ul style="list-style-type: none"> - heeft kennis van verschillende hermeneutische benaderingen; - heeft kennis van de belangrijkste historische ontwikkelingen ten aanzien van de hermeneutiek; - geeft blijkt van hermeneutische sensitiviteit in de benadering van de Bijbel en van historische vragen; - heeft een basale kennis van de hermeneutiek van het dogma, en het belang van het dogma voor de hermeneutiek.
<i>Eindtermen</i>	1, 2a, 4a, 5b
<i>Leerlijnen</i>	Kritisch analyseren en synthetiseren, discussiëren en argumenteren
<i>Studielast</i>	Hoorcolleges 9 uur Zelfstudie 61 uur
<i>Toetseisen</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Bruijne, Ad de & Hans Burger (eds.), <i>Gereformeerde hermeneutiek vandaag: Theologische perspectieven</i> (Barneveld: De Vuurbaak, 2017), 35-62; 145-157. [40 p. cat. 3 → 6 uur] - Huijgen, Arnold, <i>Lezen en laten lezen: Gelovig omgaan met de Bijbel</i> (Utrecht: KokBoekencentrum, 2019). [220 p. cat. 3 → 30 uur] - Zwiep, Arie W., <i>Tussen tekst en lezer. Een historische inleiding in de bijbelse hermeneutiek. Deel II: Van moderniteit naar postmoderniteit</i> (Amsterdam: VU University Press, 2013), 82-121; 169-205; 224-276; 291-327; 369-388. [183 p. cat. 3 → 25 uur]

Integratiecolleges en themadagen

<i>Docent</i>	Hoogleraren en (gast)docenten	<i>Vakcode</i>	Ba-IT
<i>Tentamenvorm</i>	Testimonium	<i>Omvang</i>	2,5 EC medio B-jaar
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	A-jaar / blok 3 resp. 4
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	2 + 3 (college)dagen
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Data</i>	3 en 4 februari (integratiecolleges) 15 t/m 17 april (themadagen)

<i>Leerdoelen</i>	Verwerving en verdieping van inzicht in een specifiek theologisch thema, met het oog op de samenhang van de theologische disciplines. Verwerven van vaardigheid in het beoordelen van een theologische vraagstelling en zijn overtuiging beargumenteren in een wetenschappelijke discussie.
<i>Eindtermen</i>	6a, 8
<i>Leerlijnen</i>	Discussiëren en argumenteren, geestelijke instelling
<i>Studielast</i>	Hoorcolleges door hoogleraren en (gast)docenten. Plenaire discussie of bespreking in groepen aan de hand van stellingen of vragen. Eigen bijdragen door studenten. Bijbelstudie. <ul style="list-style-type: none"> - integratiecolleges 10 uur - themadagen 18 uur - collegevoorbereiding 2 uur
<i>Aanbevolen literatuur</i>	Zie het programma met literatuurtips dat voorafgaand aan de colleges wordt uitgereikt.

- Bijzonderheden*
- Integratiecolleges worden gehouden in het gebouw van de TUA. Hoogleraren en docenten belichten het centrale thema vanuit hun eigen vakgebied.
  - Themadagen worden doorgaans elders in Nederland of een van de naburige landen gehouden. Gastsprekers worden uitgenodigd een lezing te geven over het centrale thema en ook worden in dat kader excursies georganiseerd. Eens in de 5 à 6 jaar wordt in plaats van de themadagen een reis naar Israël gepland.
  - Het bijwonen van de integratiecolleges en themadagen is verplicht.
  - Indien de student door omstandigheden niet aanwezig kan zijn, dient hij zelf te zorgen voor vervanging met een omvang van 1 EC (28 uur). Als vervanging kan gedacht worden aan bezoek aan een (theologisch of verwant onderwerp) symposium, een keuzevak e.d. Goedkeuring van de vervangende stof dient gevraagd te worden aan de examencommissie met overlegging van een bewijs. Dat kan in het geval het een symposium o.i.d. betreft door middel van een verslag, voor een keuzevak volstaat een kopie van het tentamenbriefje. Er kan geen financiële bijdrage gevraagd worden aan de TUA in de kosten van een symposium e.d. als dit bezocht wordt ter vervanging van themadagen of integratiecolleges. Integratiecolleges en/of themadagen kunnen in totaal maximaal 3x gedurende de bachelor op deze wijze vervangen worden.

Schrijfopdracht A-jaar – Methodologie 1

<i>Docent</i>	College van hoogleraren / drs. I.D. Haarsma	<i>Vakcode</i>	BaA-SO (2,5)
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijke opdracht	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	A-jaar / blok 3, 4
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	Methodologie 1: 1 college uur per week in blok 3
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO . 4 mei, 16 juni of 19 augustus inleveren	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

Leerdoelen methodologie

De student:

- heeft basiskennis en -vaardigheden voor het vinden van relevante informatie, het beoordelen van de kwaliteit van informatie en het adequaat vermelden van de bronnen;
- heeft basiskennis en -vaardigheden voor het wetenschappelijk rapporteren en presenteren van onderzoeksresultaten;
- kan een onderzoeksplan en werkplan opstellen voor de Schrijfopdracht A-jaar.

Leerdoelen schrijfopdracht

De student:

- is in staat relevante theologische wetenschappelijke literatuur te verzamelen;
- kan zijn bevindingen weergeven in een goed gestructureerde schriftelijke rapportage;
- kan daarbij gebruikmaken van hulpmiddelen als internet en databases.

Eindtermen

5a, 5b

Leerlijnen

Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, praktische vaardigheden (nulmeting)

Studielast

Colleges 6 uur (inclusief 2 uur bibliotheekpracticum)
 Collegevoorbereiding 8 uur
 Schriftelijk werkstuk 56

Toetseisen methodologie

- Oost, H., *Een onderzoek rapporteren* (Baarn: HBUitgevers, 2002 of later). [→ 3 uur]
- Oost, H., *Een onderzoek presenteren* (Baarn: HBUitgevers, 2004 of later). [→ 3 uur]
- *Beknopt en goed citeren*. [→ 1 uur]
- Collegestof. [→ 1 uur]

- Opdrachteisen**
- Het werkstuk moet een omvang hebben van 8 à 10 pagina's (3.500 à 4.500 wrd.), inclusief voetnoten, exclusief literatuurlijst en bijlagen (volgens BGC).
  - De student levert - na een aanvankelijke bestudering van de stof - een opzet in bij de hoogleraar/docent op wiens vakgebied het onderwerp betrekking heeft. In overleg tussen docent en student wordt een vervolgtraject afgesproken. Na goedkeuring van de hoogleraar/docent kan de opdracht worden afgerond, en in drievoud geprint ingeleverd worden bij het secretariaat. De opdracht dient gelijktijdig in pdf-formaat ingeleverd te worden via [OnderwijsOnline](#) bij de universiteitssecretaris.
- Aanbevolen literatuur**
- Creme, Ph. & M.R. Lea, *Writing at university. A guide for students* (Buckingham etc.: Open University Press, 1998).
  - Delft, D. van e.a., *Studeren. Van het ordenen van informatie tot het schrijven van een leesbare scriptie* (Amsterdam: Balans, 2002).
  - Lamers, H.A.J.M., *Hoe schrijf ik een wetenschappelijke tekst? Een handleiding om scripties, onderzoeksverslagen, dissertaties en literatuurrapporten te schrijven* (Bussum: Coutinho, 1993⁶).
  - Niezink, L., *Kritisch zoeken, denken en evalueren* (Groningen: Noordhof Uitgevers, 2017).
  - Oost, H., *Een onderzoek voorbereiden* (Baarn: HBUitgevers, 2002 of later).
  - Oosterbaan, W., *Het schrijven van een leesbare scriptie* (Rotterdam: NRC Handelsblad, 2000).
  - Het scriptiereglement (Onder 'algemene informatie 2019-2020' bij (vak)informatie op [OnderwijsOnline](#)).
  - Beknopt en Goed Citeren (BGC) (Onder 'algemene informatie 2019-2020' bij (vak)informatie op [OnderwijsOnline](#)).

Schrijfvaardigheid

- Daniëls, Wim, *Verbeter uw tekst. Voor wie geen professioneel tekstschrijver is maar toch geregeld teksten moet schrijven en corrigeren* (Den Haag: SDU uitgevers, 1997³).
- Hermans, Mariët, *De kleine schrijfgids. Adviezen voor een goede zinsopbouw, woordkeuze en spelling* (Bussum: Coutinho, 2016⁷).
- *Het Groene Boekje. Woordenlijst Nederlandse taal* (Utrecht: Van Dale Uitgevers, 2015).
- Pak, Dick, *Vlekkeloos Nederlands voor iedereen* (Den Haag, Pak uitgeverij, 2015, 4^e gewijzigde druk).
- Renkema, Jan, *Schrijfwijzer* (Amsterdam: Boom, 2012⁵).
- *Spellingwijzer Onze Taal* (Houten: Prisma, 2015).
- www.beterspellen.nl (dagelijks kort oefenen met taal, spelling en stijl via een vrij account).

Bijzonderheden

- Tijdpad:
- *Week 35*
Het coho bepaalt welke twee hoogleraren de Schrijfopdrachten begeleiden.
  - *Week 41*
Het coho stelt onderwerpen en onderzoeksvragen vast voor de Schrijfopdracht en wijst die toe aan de student. De student oriënteert zich op het onderwerp, waarna er een bijeenkomst met de begeleider wordt gepland.
  - *November/februari/maart:*
Colleges methodologie en consultatie door drs. Haarsma.
  - *Week 1:*
De student formuleert een onderzoeksplan met literatuurlijst en legt die voor aan de begeleider.
  - *Week 6/7:*
Bespreking van het ingeleverde plan voor de Schrijfopdracht en de daarbij behorende literatuurlijst met de begeleider, in groepsverband. Een week voorafgaand aan de bijeenkomst uploaden de studenten hun werk [op de ELO](#), zodat medestudenten en de begeleider er kennis van kunnen nemen.
  - *Week 13/14:*
Tussentijdse bespreking van een eerste concept van de Schrijfopdracht.
  - Bespreking van het ingeleverde plan voor de Schrijfopdracht en de daarbij behorende literatuurlijst met de begeleider, in groepsverband. Een week voorafgaand aan de bijeenkomst uploaden de studenten hun werk [op de ELO](#), zodat medestudenten en de

begeleider er kennis van kunnen nemen.

- Week 18/19 of 24/25 (laatste kans week 33/34):

Inleveren eindversie Schrijfopdracht bij de begeleider met het oog op verkrijgen van toestemming voor inleveren bij het coho.

De definitieve versie dient in drievoud ingeleverd te worden bij het secretariaat, ten minste zeven werkdagen voorafgaand aan de eerstkomende vergadering van het coho waarin de opdracht wordt besproken.

Tegelijkertijd dient een pdf van de opdracht ingeleverd te worden via Onderwijs-Online bij de universiteitssecretaris. In de vergadering van het coho wordt het werkstuk integraal besproken en het cijfer in onderling overleg vastgesteld aan de hand van het beoordelingsformulier.

Het ingevulde beoordelingsformulier (inclusief cijfer en feedback) ontvangt de student van zijn begeleider.

Grieks 4 (keuzevak)

*Dit vak is verplicht voor hen die in hun vooropleiding geen Grieks hebben gehad.

<i>Docent</i>	Dr. J.J. Oosterhuis-den Otter	<i>Vakcode</i>	BaA-G4
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	3 uur	<i>Periode</i>	A-jaar / blok 4
<i>Tentamendata</i>	29 juni, herkansing 21 augustus	<i>Colleges</i>	2 x 2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	Colleges Grieks 1-3 gevolgd

Leerdoelen De student maakt zich de grammatica, het vocabulaire en de stamtijden van les 28 t/m 33 van *Reading Koine Greek* eigen en is aan het eind van de periode in staat de betekenis te geven van losse Griekse woorden (kennis), grammaticale vormen te herkennen en te analyseren (inzicht), syntactische regels uit te leggen (kennis), syntactische verschijnselen te herkennen en te analyseren (inzicht), en een ongeziene Griekse tekst te vertalen (toepassing).

Eindtermen 3a

Leerlijnen Praktische vaardigheden

Studielast Hoorcolleges, werkcolleges en instructiecolleges 18 uur
Collegevoorbereiding 24 uur
Zelfstudie 28 uur

Toetseisen ◦ Tentamen: *Reading Koine Greek*: les 28 t/m 33 en collegestof.

Verplicht aanpassen - Zie [Grieks 1](#)

Aanbevolen literatuur - Zie [Grieks 1](#)

Hebreeuws 3

<i>Docent</i>	Dr. H. de Waard	<i>Vakcode</i>	BaA-He3 (2,5)
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen en schriftelijk werkstuk	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	A-jaar / blok 4
<i>Tentamendata</i>	7 juli, herkansing 18 augustus	<i>Colleges</i>	4 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO . Laatste dag tentamenperiode blok 4	<i>Instapeis</i>	Tentamen Hebreeuws 1 met goed gevolg afgelegd

Leerdoelen De student:
- onderhoudt de bij Hebreeuws 1-2 verworven kennis en vaardigheden;
- heeft basale kennis van de vormleer van het Bijbels Hebreeuws, betreffende de werkwoorden met suffixen, de gutturaal-werkwoorden, de zwakke werkwoorden (I-aleph; I-nun; I-waw/yod) en het telwoord;

- breidt zijn kennis van de vocabulaire van het Bijbels Hebreeuws uit (werkwoorden);
- kan vervoegde vormen van het sterke en zwakke werkwoord (incl. suffixen) herkennen en determineren;
- kan met behulp van verklarende aantekeningen eenvoudige Hebreeuwse teksten analyseren en in het Nederlands vertalen.

Eindtermen 3a

Leerlijnen Praktische vaardigheden

Studielast Hoor-, werk- en instructiecolleges 18 uur
Collegevoorbereiding 33 uur (11 x 3 uur)
Zelfstudie 19 uur

Toetseisen

- Baasten, M.F.J. & W.Th. van Peursen, *Leerboek van het Bijbels Hebreeuws, gebaseerd op J.P. Lettinga's Hulpboek bij de grammatica van het Bijbels Hebreeuws* (Leiden: Brill, 2012), les 1-38 en 46, én Woordenlijst 3: Lijst van frequente werkwoorden (de eerste 50 werkwoorden).
- Lettinga, J.P., *Grammatica van het Bijbels Hebreeuws*, twaalfde, herziene editie door M.F.J. Baasten en W.Th. van Peursen (Leiden: Brill, 2012).
- Woordenlijst Hebreeuws-Nederlands, sectie 1-5 en 7.

Kerkgeschiedenis 1

<i>Docent</i>	Prof. dr. H.J. Selderhuis	<i>Vakcode</i>	BaA-Kg1
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen, paper	<i>Omvang</i>	5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	A-jaar / blok 4
<i>Tentamendata</i>	23 juni, herkansing 25 augustus	<i>Colleges</i>	4 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO . Laatste dag tentamenperiode blok 4	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

Leerdoelen Kennis en inzicht verkrijgen in de hoofdlijnen van de kerk- en theologieggeschiedenis van de vroege kerk tot en met de late middeleeuwen voor een verantwoorde visie op de huidige plaats en de taken van kerk en theologie. De leerdoelen worden bereikt door verwerking van bronnen, secundaire literatuur en onderlinge gedachtewisseling.

Eindtermen 1, 2a, 2b, 3b, 4a, 5a

Leerlijnen Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, discussiëren en argumenteren

Studielast Hoor- en werkcolleges 18 uur (in deze colleges worden o.a. bronteksten geanalyseerd)
Zelfstudie 109 uur
Paper 13 uur

Toetseisen

- Hauschild, Wolf-Dieter & Volker Henning Drecol, *Lehrbuch der Kirchen- und Dogmengeschichte Band 1, Völlig überarbeitete Neuausgabe* (Gütersloh: Gütersloher Verlagshaus, 2016), capita selecta. [500 p. cat. 2 → 103 uur]
- Paper van 4-6 A4's (2.600-3.200 wrd.) over een theologische tekst (of historisch document) van 40-50 p. Een lijst van teksten waaruit gekozen kan worden en de vereisten voor het paper worden bij het eerste college beschikbaar gesteld. [→ 13 uur]
- Collegestof. [→ 6 uur]

Schrijfopdracht A-jaar

<i>Docent</i>	College van hoogleraren	<i>Vakcode</i>	BaA-SO (2,5)
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijke opdracht	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	A-jaar / blok 4
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	Methodologie 1
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO . 4 mei, 16 juni of 19 augustus inleveren	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

[Zie voor informatie over dit vak pagina 41v.](#)